

การพัฒนาความเข้าใจในการอ่านและความสามารถ
ในการตั้งคำถามแบบคิว เอ อาร์ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

A DEVELOPMENT OF READING COMPREHENSION AND QAR
QUESTIONING ABILITY USING COLLABORATIVE STRATEGIC
READING FOR 1st YEAR STUDENTS
IN LOWER SECONDARY LEVEL

แสงนภา ใจเย็น^{1*}, ยุพิน อินทะยะ² และศศิธร อินตุน³
Sangnapa Jaiyen^{1*}, Yupin Intaya² and Sasithorn Intun³

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 202 ถ.ช้างเผือก ต. ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300^{1,2,3}
Chiang Mai Rajabhat University, 202 Chang Puak Road, Chang Puak Sub-district, Mueang District.
Chiang Mai Province, 50300 ^{1,2,3}

*Corresponding author E-mail: sangnapa2513@gmail.com

(Received: May 18, 2019; Revised: Sep 2, 2019; Accepted: Sep 9, 2019)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการตั้งคำถาม โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนแม่ทะพัฒนศึกษา อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง จำนวน 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 8 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่าน 3) แบบประเมินความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์

² รองศาสตราจารย์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์

³ อาจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ความเหมาะสมโดยรวม 4.24 อยู่ในระดับเหมาะสมมาก
2. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการตั้งคำถามแบบคิวน เอ อาร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ พบว่ามีค่าเฉลี่ยร้อยละ 75.19 อยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 65 และความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิวน เอ อาร์ ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 77.07 อยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 65

คำสำคัญ: ความเข้าใจในการอ่าน, การตั้งคำถามแบบคิวน เอ อาร์, กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

ABSTRACT

The purposes of this study were to develop the learning management by using collaborative strategic reading for 1st year students in lower secondary level and to study comprehension reading achievement and questioning ability by using collaborative strategic reading for 1st year students in lower secondary level. The population were 26 of 1st year students in lower secondary level in the academic year of 2019 of Maethapattanasuksa School, Maetha District, Lampang Province. The research instruments consisted of 8 collaborative strategic reading learning plans, and Thai comprehension reading achievement test and QAR questioning ability test. The statistical analysis were average standard deviation and percentage.

The findings of the study were as follows :

1. The results of the development of learning management by using collaborative strategic reading for 1st year students in lower secondary level revealed that the mean of the plans ($\bar{x}$) was 4.24, which was suitable at a high level.
2. The study of students' comprehension reading achievement and QAR questioning ability of 1st year students in lower secondary level by using collaborative strategic reading revealed that their reading comprehension achievement was at 75.19% and their QAR questioning ability was at 77.07%, which were considered at a high level and passed the pre-determined criterion of 65%.

KEYWORDS: Comprehension Reading, QAR Questioning, Collaborative Strategic Reading

บทนำ

การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อทุกคนที่จำเป็นต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญเพื่อใช้ในการสื่อสารและนำไปใช้ในชีวิตจริง เพื่อแสวงหาความรู้ พัฒนาสติปัญญา ความคิดรอบรู้ทันโลกทันเหตุการณ์และพัฒนาให้เป็นชีวิตที่สมบูรณ์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546; 2551) การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นเป้าหมายสำคัญของการอ่านทุกประเภท (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ, 2552) ความเข้าใจในการอ่านเป็นความสามารถในการอ่านในใจที่เข้าใจลายลักษณ์อักษร ช่วยให้เข้าใจข้อความที่อ่านอย่างครบถ้วน หรือเรียกว่า อ่านรู้เรื่อง ความเข้าใจในการอ่านจึงเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรก การอ่านเพื่อความเข้าใจที่มีประสิทธิภาพต้องใช้ปัจจัยเบื้องต้นในตัวผู้อ่าน อาทิ ประสบการณ์ด้านภาษา ความสามารถด้านภาษา ด้านการคิด ความสนใจและความเชื่อ จุดประสงค์ในการอ่าน เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในระดับต่าง ๆ เช่น ระดับตัวอักษร ระดับตีความและระดับการนำไปใช้ เป็นต้น ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2553) กล่าวไว้ว่า นักเรียนขาดนิสัยรักการอ่านเพราะใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย รับผิดชอบต่อภาระการฟัง การดู ขาดทักษะการอ่านที่ส่งเสริมความคิดและจินตนาการ เป็นเหตุให้เด็กไทยอ่านหนังสือไม่แตกฉาน อ่านไม่คล่อง ปัญหาการอ่านที่สำคัญเกิดจากผู้สอนขาดทักษะการสอน (นฤมล จิตตะรัตน์, 2552) ซึ่งการอ่านเพื่อความเข้าใจมีความสำคัญและส่งผลต่อการอ่านในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ อีกด้วย (ละออย คันธวงค์, 2551)

จากการวิเคราะห์สภาพการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแม่ทะพัฒนศึกษา พบว่า นักเรียนยังขาดความเข้าใจในการอ่านที่เป็นความเข้าใจ การอ่านในระดับตัวอักษร ระดับตีความ และระดับนำไปใช้ ซึ่งความเข้าใจในการอ่านในระดับตัวอักษร คือ ความเข้าใจเรื่องของคำ และความคิดผู้เขียน ความเข้าใจในการอ่านในระดับตีความ คือ การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ต่าง ๆ ระหว่างเหตุและผล การตีความข้อความทั่ว ๆ ไป และความเข้าใจในการอ่านในระดับนำไปใช้ คือ การประเมินความคิดผู้เขียน และนำความคิดนั้นไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้ (Raygor and Rayger, อ้างถึงใน จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ, 2556) ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านไม่เป็นที่น่าพอใจ ดังจะเห็นได้จากผลการทดสอบการอ่านระดับเขตพื้นที่การศึกษา (LAS) รวมทั้งผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-Net) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 สาระการอ่านได้คะแนนร้อยละ 46.68 (โรงเรียนแม่ทะพัฒนศึกษา, 2561)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจวิธีการสอนที่จะสามารถแก้ปัญหาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (Collaborative Strategic Reading) ตามแนวคิดของ Klingner และ Vaughn (1998) กลวิธีนี้มีพื้นฐานมาจากกลวิธีการอ่าน (Reading Strategy) และการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) โดยให้นักเรียนที่มีระดับความสามารถแตกต่างกันทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มละ 4 คน ประกอบด้วยผู้ที่มีความสามารถสูง 1 คน ปานกลาง 2 คน และต่ำ 1 คน ซึ่งสมาชิกแต่ละคนจะ

ผลัดเปลี่ยนกันแสดงบทบาทหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำอธิบายศัพท์ จับใจความสำคัญ และประสานงานเพื่อช่วยเหลือกัน ทำความเข้าใจบทอ่านและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการอ่านร่วมกันในการอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือประกอบด้วยขั้นก่อนอ่าน ขั้นระหว่างอ่าน และขั้นหลังอ่าน ซึ่งในขั้นหลังอ่านนั้น นักเรียนได้ตรวจสอบการอ่านของตนเองด้วยการตั้งคำถามที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างคำถามและคำตอบ (Question Answer Relationship: QAR) การตั้งคำถามแบบคิว เอ อาร์ ตามแนวคิดของราฟาเอลและอู (Raphael & Au, 2005) ประกอบด้วย คำถาม 4 ประเภท ได้แก่ 1. คำถามที่พบคำตอบระบุชัดเจนในบทอ่าน (Right There) 2. คำถามที่พบคำตอบจากการคิดค้นหา (Think and Search) 3. คำถามที่พบคำตอบจากการใช้เนื้อเรื่องและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน (Author & You) และ 4. คำถามที่พบคำตอบจากการใช้เนื้อเรื่องและประเมินเรื่อง (On My Own) เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาต่อยอดความรู้ พัฒนาความเข้าใจการอ่าน และความสามารถในการตั้งคำถามให้

สูงขึ้น จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงวิจัยเรื่องการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ร่วมกับการตั้งคำถามแบบคิว เอ อาร์

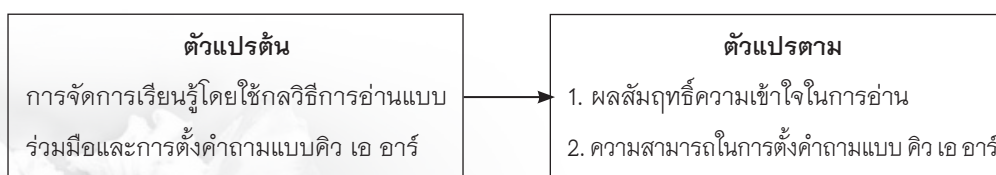
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการตั้งคำถามโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สมมุติฐานการวิจัย

นักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบร่วมมือมีความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยดำเนินการทดลองแบบ One Group Post-test Design โดยกำหนดสัญลักษณ์ ดังนี้

X แทน การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

T แทน การทดสอบหลังเรียน

ตารางที่ 1 แสดงรูปแบบของการวิจัย

กลุ่ม กลุ่ม	ทดลอง X	ทดสอบหลังเรียน T
ประชากร นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน แม่ทะพัฒนศึกษา อำเภอมะทะ จังหวัดลำปาง ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 26 คน โดยใช้เกณฑ์พิจารณาจาก นักเรียนที่วัดความสามารถทางการอ่านระดับ เก่ง ปานกลาง และอ่อนในรายวิชาภาษาไทย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี การอ่านแบบร่วมมือ จำนวน 8 แผน 2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความ เข้าใจในการอ่าน 3. แบบประเมินความสามารถในการ ตั้งคำถามแบบคิว เอ อาร์ การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ วิจัย 1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี การอ่านแบบร่วมมือ 1.1 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธีอ่านแบบร่วมมือ จำนวน 8 แผน แผนละ 2 คาบ รวมเวลา 16 คาบ เสนอให้อาจารย์ ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม 1.2 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการ ตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วเสนอ ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประเมินความเหมาะสม ของเนื้อหาโดยใช้มาตราประมาณค่าได้ค่าเฉลี่ย โดยรวม 4.24 อยู่ในระดับดี	2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความ เข้าใจในการอ่าน 2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องแล้วสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ความเข้าใจในการอ่าน 2.2 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ความเข้าใจในการอ่านโดยวัดผลสัมฤทธิ์ความ เข้าใจในการอ่านในระดับตัวอักษร ระดับดีความ และระดับนำไปใช้ เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขก่อนเสนอ ผู้เชี่ยวชาญ 2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ความเข้าใจในการอ่านที่ปรับปรุงแล้ว เสนอให้ ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง เชิงเนื้อหา และหาค่าความสอดคล้องระหว่าง ข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 และนำข้อเสนอแนะ มาปรับปรุงแก้ไข 2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ความเข้าใจในการอ่านที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่เคยเรียนเนื้อหานี้มาแล้ว จำนวน 40 คน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์หา ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ได้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ จำนวน 40 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.30–0.77 และค่าอำนาจจำแนก (r) 0.20 ขึ้นไป และได้ค่า ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ เท่ากับ 0.88 สามารถนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรได้	

3. แบบประเมินความสามารถในการ
ตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัย
ที่เกี่ยวข้องแล้วสร้างแบบทดสอบประเมิน
ความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์
จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบอัตนัยเขียนตอบ
จำนวน 4 บทอ่าน บทอ่านละ 4 ข้อ รวม 16 ข้อ

3.2 นำแบบประเมินความสามารถ
ในการตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์ เสนอต่ออาจารย์
ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

3.3 นำแบบประเมินความสามารถ
ในการตั้งคำถามที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์
ที่ปรึกษา เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบ
ความถูกต้องเชิงเนื้อหา และหาค่าความ
สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
(IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ และนำ
ข้อเสนอนี้มาปรับปรุงแก้ไข

3.4 นำแบบประเมินความสามารถ
ในการตั้งคำถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้
(Try-out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไม่ใช่
กลุ่มประชากร แต่เคยเรียนเนื้อหาเรื่องนี้มาแล้ว
จำนวน 40 คน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์หา
ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r)
ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.50-0.77
ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) 0.20 ขึ้นไป และค่า
ความเชื่อมั่นของแบบประเมินเท่ากับ 0.89
สามารถนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงนักเรียน
ทราบแนวทางการจัดการเรียนการสอนตาม
แบบแผนการวิจัย

2. ทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้
โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ จำนวน 8 แผน
แต่ละแผนใช้เวลา 2 คาบ ในคาบสอนรายวิชา
ภาษาไทยและช่วงเวลานอกเหนือเวลาปกติ
สัปดาห์ละ 4 คาบ รวมใช้เวลาทั้งหมด 16 คาบ
(ระหว่างวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562 ถึง 15
มีนาคม 2562)

3. ระหว่างเรียนด้วยกลวิธีการอ่าน
แบบร่วมมือ ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน
ด้วยแบบสังเกตตามแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมิน
ความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์
จากแบบบันทึกการอ่านตามขั้นตอนกลวิธี
การอ่านแบบร่วมมือ และการตั้งและตอบคำถาม
แบบคิว เอ อาร์ โดยครูใช้เกณฑ์การให้คะแนน
ระดับคุณภาพ (Scoring Rubrics) และประเมิน
จากผลงาน ชิ้นงานจากการอ่าน

4. ทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่าน และความ
สามารถในการตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์
ตรวจให้คะแนนและบันทึกผลในแบบบันทึก
แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ
กำหนดคะแนนการผ่านไว้ร้อยละ 65 ร่วมกับ
เกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด ดังนี้ (สำนักวิชาการ
และมาตรฐานการศึกษา, 2554)

คะแนนร้อยละ 80-100 หมายถึง ดีเยี่ยม

คะแนนร้อยละ 65-79 หมายถึง ดี

คะแนนร้อยละ 50-64 หมายถึง ผ่าน

คะแนนร้อยละ 0-49 หมายถึง ไม่ผ่าน

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการสร้างและพัฒนา กิจกรรมตามกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือใน รายวิชาภาษาไทย ท21102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

1.1 พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ มีเนื้อหาที่ นำมาเป็นบทอ่านเกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กำหนดองค์ ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1.1.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.1.2 สาระการเรียนรู้เป็น เนื้อหาที่ได้จากสาระการเรียนรู้แกนกลาง ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.1.3 กิจกรรมการเรียนรู้ตาม กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ใช้การนำ เข้าสู่บทเรียนโดยกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ จากการอ่าน เช่น การใช้คำถามนำ การเล่า สถานการณ์ การใช้สื่อกระตุ้นความรู้ของ นักเรียน เป็นต้น

ขั้นสอน ผู้วิจัยใช้กลวิธีการอ่าน

แบบร่วมมือ (Collaborative Strategic Reading) มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นก่อนอ่าน ขั้นระหว่างอ่าน ขั้นหลังอ่าน ซึ่งในขั้นก่อนอ่านเป็นกระบวนการ กระตุ้นความสนใจ การใช้ประสบการณ์และ ความรู้พื้นฐาน การระดมความคิด การเดา คาดคะเนล่วงหน้า ขั้นระหว่างอ่านเป็นการ เชื่อมโยงความรู้ หาคำศัพท์ สำนวน การจับ ใจความสำคัญ และขั้นหลังอ่านเป็นการตั้งคำถาม แบบ คิว เอ อาร์ โดยให้นักเรียนได้ตั้งคำถามและ ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งการถามคำถาม แบบคิว เอ อาร์ มี 4 ประเภท ได้แก่ 1. คำถาม ที่พบคำตอบระบุชัดเจนในบทอ่าน (Right There) เป็นคำถามที่สามารถหาคำตอบโดยตรงใน บทอ่าน คำที่ปรากฏในคำถาม มักปรากฏในคำตอบ เช่นเดียวกัน 2. คำถามที่พบคำตอบจากการ คิดค้นหา (Think and Search) เป็นคำถามที่มี คำตอบในบทอ่าน ผู้อ่านต้องใช้ความคิดค้นหา คำตอบในหลาย ๆ ส่วน เป็นคำถามที่ผู้อ่านต้อง สรุปหรืออนุมาน 3. คำถามที่พบคำตอบจาก การใช้เนื้อเรื่องและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน (Author & You) เป็นคำถามที่ไม่ปรากฏในบท อ่านโดยตรง ผู้อ่านต้องเชื่อมโยงความรู้และ ประสบการณ์เดิมในการถามและตอบ และ 4. คำถาม ที่พบคำตอบจากการใช้เนื้อเรื่องและประเมินเรื่อง (On My Own) เป็นคำถามที่คำตอบไม่ปรากฏใน เนื้อเรื่อง ผู้อ่านต้องใช้ความรู้และประสบการณ์ เดิมมาช่วยในการตอบ นอกจากนี้ขั้นหลังอ่าน นักเรียนต้องสรุปใจความสำคัญ

จากการอ่านในการปฏิบัติ กิจกรรมตามกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือนี้ นักเรียนจะได้ปฏิบัติทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม

ขณะทำกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 4 คน มีการมอบหมายบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบตามกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่ได้กำหนดหน้าที่ของสมาชิกไว้ชัดเจน ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มผู้นำอธิบายศัพท์ จับใจความสำคัญและประสานงาน ทุกคนในกลุ่มต้องทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุดเพื่อประโยชน์ของกลุ่มเอง ทั้งนี้ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลและการทำงานในกลุ่ม เกิดการเคารพยอมรับ ใฝ่หาใจกัน มีการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ช่วยลดปัญหาความขัดแย้งกันได้ เพราะทุกคนเชื่อมั่นในความสามารถของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม ผู้วิจัยจะสะท้อนการทำงานของกลุ่มทั้งข้อดีและข้อที่ควรพัฒนาให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนรับรู้ และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น

ขั้นสรุป มีการสรุปใจความข้อคิด ประโยชน์คุณค่าที่ได้จากการอ่านใน

แต่ละครั้ง ผู้วิจัยเน้นให้นักเรียนได้สรุปเองจากการอ่าน แล้วนำสาระจากการอ่านมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1.1.4 สื่อ/แหล่งเรียนรู้ เน้นการ

ใช้ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออินเทอร์เน็ต

1.1.5 การวัดผลและประเมินผล

1.1.6 กิจกรรมเสนอแนะ

2. ผู้วิจัยได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยศึกษาสาระการเรียนรู้แกนกลางชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ความสนใจ การอ่านของนักเรียน วยและความสามารถของนักเรียน และวิถีชีวิต ได้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน แผนละ 2 คาบ รวม 16 คาบ รายละเอียดดังตารางที่ 2 และตารางที่ 3

ตารางที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สัปดาห์ที่	แผนการจัดการเรียนรู้	เรื่อง
1	1	แนะนำกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือและการตั้งคำถามแบบคิวิ เอ อาร์
1	2	อ่านนิทาน เรื่อง พญาลิงผู้เสียสละ จากสื่อสิ่งพิมพ์
2	3	อ่านนิทาน เรื่อง นกเอี้ยงเลี้ยงควายเผ่าจากอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ http://nitan108.com
2	4	อ่านแผนภาพ Infographic เรื่อง ฝุ่นละอองตัวจิ๋ว พิษร้ายระดับหัวหน้าใหญ่ ที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อ่านแผนภาพจากสื่อสิ่งพิมพ์
3	5	อ่านแผนภาพ Infographic เรื่อง เด็กไทยกับการใช้อินเทอร์เน็ต ที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ อ่านทางเว็บไซต์ www.nso.go.th

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	แผนการจัดการเรียนรู้	เรื่อง
3	6	อ่านโฆษณา เรื่อง ถุงผ้าลดโลกร้อน ที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อ่านโฆษณาจากสื่อสิ่งพิมพ์
4	7	อ่านบทความ เรื่อง การป้องกันเด็กจมน้ำ ที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และวิทยาศาสตร์ อ่านบทความจากสื่อสิ่งพิมพ์
4	8	อ่านบทความเรื่อง จัดฟัน ช่วยให้ใบหน้าเรียวได้รูปจริงหรือไม่ ที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ อ่านทางอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ http://med.mahidol.ac.th/Ramachannel/home/article

ตารางที่ 3 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	การแปลความหมาย
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้	4.60	0.49	มากที่สุด
2. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	4.51	0.50	มากที่สุด
3. จุดประสงค์การเรียนรู้	4.16	0.61	มาก
4. สาระสำคัญ	4.09	0.65	มาก
5. สาระการเรียนรู้	3.88	0.69	มาก
6. กิจกรรมการเรียนรู้	4.28	0.61	มาก
7. สื่อและแหล่งเรียนรู้	4.16	0.68	มาก
8. การวัดและประเมินผล	4.20	0.71	มาก
รวม	4.24	0.62	มาก

ตอนที่ 2 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ความ
เข้าใจในการอ่านและความสามารถในการ
ตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์ โดยใช้กลวิธีการอ่าน
แบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1. นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ความ
เข้าใจในการอ่านเฉลี่ยร้อยละ 75.19 ผ่านเกณฑ์
ของโรงเรียนที่กำหนดไว้ร้อยละ 65 และอยู่ใน
ระดับดี

2. คะแนนความสามารถในการ 77.07 ผ่านเกณฑ์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้
ตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ร้อยละ 65 และอยู่ในระดับดี

ตารางที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายการประเมิน	เกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ)	คะแนนที่ได้ (ร้อยละ)	การแปลผล
ความเข้าใจในการอ่าน	65	75.19	ระดับดี
ความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์	65	77.07	ระดับดี

สรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 8 แผน แผนละ 2 คาบ รวมเวลา 16 คาบ มีความเหมาะสมระดับมาก สามารถนำไปใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและความสามารถในการตั้งคำถามแบบคิว เอ อาร์ของนักเรียนได้

2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่าน ได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 75.19 และมีคะแนนประเมินความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์ ได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 77.07 ซึ่งผ่านเกณฑ์ของโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้ร้อยละ 65 ในระดับดี

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ทุกแผนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ พัฒนาให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านและมีความสามารถในการตั้งคำถามแบบคิว เอ อาร์ ผ่านเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนแม่ทะพัฒนศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน เพื่อความเข้าใจ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่านมาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน เนื้อหาที่นำมาให้นักเรียนอ่านเลือกมาจากความสนใจของนักเรียนทั้งจากสื่อสิ่งพิมพ์และทางอินเทอร์เน็ต และมีความสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนา และ

วัฒนธรรม ซึ่งเป็นการอ่านที่นักเรียนต้องใช้ในชีวิตประจำวัน

นอกจากนี้การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนตามกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (Collaborative Strategic Reading) ที่เน้นทั้งการใช้กลวิธีการอ่าน (Reading Strategies) และการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) นักเรียนได้เรียนรู้สาระการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กลวิธีการอ่านมี 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นก่อนอ่านกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความรู้ประสบการณ์เดิม และการคาดเดาก่อนอ่านเนื้อเรื่อง ขั้นระหว่างอ่านให้นักเรียนได้อ่านด้วยตนเอง มีการหาคำศัพท์ สำนวนมาฝึกจับใจความสำคัญ และได้เรียนรู้จากบทอ่านมาอภิปรายภายในกลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นหลังอ่านนักเรียนฝึกตั้งคำถาม และหาคำตอบ ซึ่งจากกิจกรรมการเรียนรู้ผู้วิจัยออกแบบให้นักเรียนตั้งคำถามแบบคิว เอ อาร์ ส่งผลให้นักเรียนมีจุดมุ่งหมายและทิศทางในการอ่านเป็นการช่วยเหลือนักเรียนที่อาจสับสนในการตั้งคำถาม หรือไม่สามารถตั้งคำถามได้ มีการสรุปใจความจากการอ่านในแต่ละครั้ง เพื่อหาข้อมูลสำคัญ ข้อคิด ประโยชน์ คุณค่าจากการอ่าน รวมทั้งผู้วิจัยได้กำหนดสื่อและแหล่งเรียนรู้ไว้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ เอกสารเสริมความรู้ ใบงาน บทอ่านนิทาน บทความ โฆษณา แผนภาพ แผนภูมิ สื่อสิ่งพิมพ์ และจากสื่ออินเทอร์เน็ตที่นักเรียนใช้ในปัจจุบัน ได้รับความสนใจอ่าน มีแบบบันทึกการอ่าน ฝึกทักษะการคิด และความเข้าใจการอ่านระดับตัวอักษร ระดับตีความและระดับนำไปใช้ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูง ทั้งนี้ในการ

วัดและประเมินผลซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญที่จะบ่งชี้ว่า นักเรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยกำหนดให้นักเรียนได้ทำบันทึกการอ่าน ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ประเมินปฏิบัติกิจกรรมโดยมีการสังเกตและประเมินผลนักเรียน กำหนดเครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินชัดเจน และการแจ้งให้นักเรียนทราบก่อนเรียน ซึ่งส่งผลให้คุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมระดับมาก สามารถนำมาจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ สนิท สัตโยภาส (2556) ที่กล่าวไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจในตนเอง และจัดสื่อวัสดุอุปกรณ์ไว้ล่วงหน้าได้อย่างครบถ้วน มีเป้าหมายและทิศทางของการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน และสุวิทย์ มูลคำ (2551) ได้ให้แนวคิดวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีต้องมีความยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนได้ เพื่อผลการเรียนรู้ของนักเรียนเน้นกระบวนการลงมือปฏิบัติ และมีความทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ สัมพันธ์กับสภาพเป็นจริงที่นักเรียนดำเนินชีวิตอยู่ สอดคล้องกับ สุภาภักดิ์ อภัยจิต (2550) ใช้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความคงทนในการเรียนรู้ โดยพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และชนิษฐา ศรีเจริญ (2553) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือเพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและทักษะทางสังคม พบว่า

นักเรียนเรียนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสูตรตันท์ทองแก้ว (2559) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ หรือพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ พบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่าน พบว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75.19 และมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการตั้งคำถามแบบคิวก์ เอ อาร์ ร้อยละ 77.07 อยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด สามารถอภิปรายได้ว่า การใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านทั้งระดับตัวอักษร ระดับข้อความและระดับนำไปใช้ และมีความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิวก์ เอ อาร์ เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการที่ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (Collaborative Strategic Reading) ของ Klingner & Vanghn (1998) ซึ่งแบ่งจุดประสงค์หลักเป็น 2 ด้าน ได้แก่ จุดประสงค์ด้านวิชาการ และจุดประสงค์ด้านสังคม จึงก่อให้เกิดความสำเร็จในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยใช้กลวิธีการอ่าน (Reading Strategies) ในขั้นก่อนอ่านให้นักเรียนอ่านสำรวจส่วนประกอบหลักของบทอ่าน เช่น ชื่อเรื่อง ภาพประกอบ ผู้แต่ง ที่มาของเรื่อง เพื่อให้นักเรียนทบทวนประสบการณ์เดิมและอ่านเนื้อเรื่องอย่างรวดเร็วโดยไม่มุ่งเน้นหารายละเอียดของเรื่อง ซึ่งใช้

แนวคิดทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema Theory) ให้นักเรียนนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาเป็นพื้นฐานการอ่านเชื่อมโยงสู่เนื้อหาในบทอ่าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่านที่ดีขึ้น ตามแนวคิดทฤษฎีอภิปัญญา (Metacognition) ซึ่งเป็นกระบวนการที่สะท้อนให้เห็นถึงการเรียนรู้ และเข้าใจในวิธีการเรียนรู้ และควบคุมการเรียนรู้ของตนมาพัฒนาความคิด ขณะที่ย่านบทอ่านในขั้นก่อนอ่าน นักเรียนจะต้องอาศัยประสบการณ์เดิม หรือความรู้พื้นฐาน และการคาดเดาล่วงหน้า มาใช้ เพื่อช่วยพัฒนาความเข้าใจการอ่านมากขึ้น ผูกให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดขั้นสูง มีความสนใจและกระตือรือร้นในการอ่านยิ่งขึ้น ส่งผลให้นักเรียนสามารถเดาความหมายของคำศัพท์ และสำนวนที่ปรากฏในเรื่องที่อ่าน จับใจความสำคัญ เขียนสรุปใจความสำคัญ บอกข้อคิด และประโยชน์ที่ได้จากการอ่านและสามารถตั้งและตอบคำถามด้วยตนเองได้ สอดคล้องกับ พรหมนภา เพิ่มพูล (2549) กล่าวไว้ว่าการสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาใช้ในการทำความเข้าใจบทอ่าน รวมทั้งผู้วิจัยได้ใช้บทอ่านที่เป็นเรื่องที่นักเรียนสนใจ และมีเนื้อหาส่วนใหญ่ที่เป็นสถานการณ์จริงหรือปัญหาในชีวิตประจำวันของนักเรียนเอง และสัมพันธ์กับเนื้อหาเกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เช่น ปัญหาสุขภาพ ปัญหาสิ่งแวดล้อม สถานการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต การอ่านแผนภูมิ ข้อมูลสถิติ เป็นต้น สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) และฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2552)

ที่กล่าวไว้ว่า การสอนภาษาไทยควรสอนให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ผู้สอนไม่ควรมุ่งสอนเฉพาะเนื้อหาภาษาไทย ควรสอนให้สัมพันธ์กับการจับใจความในวิชาอื่น ๆ เช่น คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และวิทยาศาสตร์ ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนมีความสามารถในการอ่านกว้างขวางยิ่งขึ้น อีกทั้งผู้วิจัยได้จัดบรรยากาศการอ่านในชั้นเรียน เช่น การจัดป้ายนิเทศ การแข่งขันตอบปัญหาจากการอ่านเรื่องที่มีเนื้อเรื่องใกล้เคียงกับบทอ่าน การวาดภาพจากเรื่องที่อ่าน การจัดนิทรรศการหนังสือที่เกี่ยวข้องกับบทอ่าน การสืบค้นหนังสือที่ชอบโดยใช้อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ตลอดจนการจัดที่นั่งสำหรับฝึกการอ่าน ทำให้นักเรียนรู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย และไม่เครียด ทำให้นักเรียนเกิดสมาธิในการอ่าน

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้พิจารณาวิธีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เช่น กลุ่มร่วมมือ (Co-op Co-op) กลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together : LT) โดยจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย เรียนรู้และรับผิดชอบร่วมกัน การมีปฏิสัมพันธ์กัน ส่งเสริมการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ละคนได้รับบทบาทหน้าที่ที่กำหนด ได้แก่ หัวหน้ากลุ่ม ผู้นำอธิบายศัพท์ ผู้นำจับใจความสำคัญ และผู้ประสานงาน ต้องพยายามทำหน้าที่ของตนเองให้ดี และเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Slavin (อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2555) ที่กล่าวว่า การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนวัยเดียวกัน จะทำให้นักเรียนกล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น ซักถามกันภายในกลุ่ม จากการแบ่งกลุ่มคละความสามารถ เก่ง 1 คน ปานกลาง

2 คน อ่อน 1 คน สมาชิกมีการแบ่งหน้าที่กำหนดบทบาทชัดเจน มีการจดบันทึก และได้รับคำแนะนำในระหว่างทำกิจกรรม ส่งผลให้เกิดความเข้าใจบทอ่านยิ่งขึ้น สอดคล้องกับหนึ่งฤทัย วามตา (2554) ที่ศึกษาการใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือร่วมกับสื่อสภาพจริง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมดมีความรับผิดชอบผ่านเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับนวกัทร สมานพันธ์ (2555) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือและเพลงเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือและเพลงได้ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และทักษะการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ และนักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์สูงกว่าที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับสุพัตรา มุลละออง (2557) ที่ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การอ่านกลวิธีการแบบร่วมมือและเทคนิคแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนหลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สำหรับผลการศึกษาด้านความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์ ของนักเรียนอยู่ในระดับดี และมีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด อาจเป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือส่งเสริมให้นักเรียน

ได้ตั้งคำถามเพื่อทบทวนบทอ่านทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น และฝึกการสังเกตการหาตำแหน่งของคำตอบ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นให้นักเรียนเข้าใจความแตกต่างระหว่างคำถามแบบคิวิ เอ อาร์ แต่ละประเภท และวิธีการหาคำตอบของคำถามเหล่านั้น ทำให้นักเรียนสังเกตตัวอย่างคำถามจากบทอ่านที่มีลักษณะหลายรูปแบบให้นักเรียนฝึกตั้งคำถาม และตอบคำถามอย่างต่อเนื่อง อาทิ ในขั้นตอนการอ่านทั้งขึ้นก่อนอ่าน ขึ้นระหว่างอ่านและขึ้นหลังอ่าน มีกระบวนการ และกลวิธีการอ่าน สอดคล้องกับคำถามทั้ง 4 ประเภท ได้แก่ 1. คำถามที่พบคำตอบระบุชัดเจนในบทอ่าน (Right There) 2. คำถามที่พบคำตอบจากการคิดค้นหา (Think and Search) 3. คำถามที่พบคำตอบจากใช้เนื้อเรื่องและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน (Author & You) และ 4. คำถามที่พบคำตอบจากการใช้เนื้อเรื่องและประเมินเรื่อง (On My Own) ซึ่งการตั้งคำถามเหล่านี้ผู้ถามต้องใช้ประสบการณ์เดิม และการคาดเดาจากการสังเกตข้อความ ชื่อเรื่อง รูปภาพ สัญลักษณ์ การจับใจความสำคัญ การค้นหาความหมายของคำศัพท์ ลำนวน และการสรุปใจความสำคัญ เป็นต้น จะส่งผลให้นักเรียนสามารถจดจำข้อมูลคำอ่านได้ดี มีการสังเกตและหาข้อมูลในการตั้งคำถามและตอบคำถามล่วงหน้า และเข้าใจบทอ่านมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของแฮริสัน (Harrison อ้างถึงใน พรธมนภาพิมพูน, 2549) ที่กล่าวว่า การสอนให้นักเรียนรู้จักตั้งคำถามเป็นวิธีการสร้างความเข้าใจ

ที่ได้ผลดีและท้าทายความสามารถของนักเรียนมากกว่าการให้นักเรียนตอบคำถามที่ครูตั้งขึ้นเพียงอย่างเดียว สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema Theory) และทฤษฎีอภิปัญญา (Metacognition) (Raphael & Au, 2005) ในการตั้งคำถามแบบคิวิ เอ อาร์ ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดตั้งแต่ระดับขั้นพื้นฐานไปจนถึงการคิดขั้นสูง เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า เป็นต้น สอดคล้องกับอาภาภรณ์ รอทอง (2556) ที่ศึกษาผลของการสอนการอ่านโดยใช้ความสัมพันธ์ระหว่างคำถามและคำตอบ และกลยุทธ์การอ่านที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ค่าเฉลี่ยความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียน มีแนวโน้มการพัฒนาทักษะการอ่านและตอบคำถามดีขึ้นกว่าก่อนเรียน ทำนองเดียวกับอมรวิทย์ พระนุรักษ์ (2558) ที่ศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีคิวิ เอ อาร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เช่นเดียวกับ Okebukola & Owolabi (2007) ที่ศึกษาการใช้กลวิธีคิวิ เอ อาร์ ต่อการอ่านในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ใช้กลวิธีคิวิ เอ อาร์ เกิดความมั่นใจในการสร้างคำถาม และมีความเข้าใจในบทอ่านมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นได้จัดเรียงลำดับขั้นตอน เนื้อหาสาระ การนำเสนอ ตลอดจนกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ดังนั้นผู้สอนควรใช้แผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวตามลำดับขั้นตอนและต่อเนื่อง

2. การจัดการเรียนแบบ คิว เอ อาร์ ผู้สอนสามารถปรับการใช้คำถามได้ทุกขั้นตอนการอ่าน ทั้งขั้นก่อนอ่าน ระหว่างอ่าน หรือหลังอ่าน เพราะลักษณะคำถามแบบคิว เอ อาร์ สามารถตั้งคำถามและตอบคำถามได้ทุกขั้นตอนการอ่าน โดยคำนึงถึงลักษณะคำถามและกิจกรรมที่นักเรียนอ่าน จะช่วยให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจการอ่าน และการสรุปความ และมีทักษะการคิดขั้นสูงเพิ่มขึ้น

3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือในขั้นตอนระหว่างอ่านนักเรียนที่มีความสามารถต่างกันจะใช้เวลาอ่านไม่เท่ากัน จะเป็นอุปสรรคในการทำกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญของกลวิธีนี้ ดังนั้นผู้สอนต้องหาวิธีการแก้ปัญหาให้นักเรียนอ่านเสร็จพร้อมกัน

หรือให้สมาชิกในกลุ่มอ่านออกเสียงบทอ่านให้ฟัง คนเรียนอ่อนอ่านล่วงหน้าเพื่อน ๆ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถเรียนรู้ไปพร้อมกัน

4. การตั้งคำถามในขั้นหลังอ่านนั้นนักเรียนส่วนใหญ่จะตั้งคำถามที่พบคำตอบจากเนื้อเรื่องและประเมินเรื่อง (On My Own) และคำถามที่พบคำตอบระบุชัดเจนในบทอ่านโดยตรง (Right There) และมักมีปัญหาการตั้งคำถามที่พบคำตอบจากการคิดค้นหา (Think and Search) และคำถามที่พบคำตอบจากใช้เนื้อเรื่องและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน (Author & You) ทั้งนี้เพราะต้องใช้อ่านอย่างละเอียดและฝึกความเข้าใจในการอ่านระดับตีความและการนำไปใช้ ผู้สอนต้องอธิบายให้นักเรียนเข้าใจและเสนอตัวอย่างคำถามให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือกับการจัดการเรียนรู้แบบอื่น ๆ

2. ควรมีการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือในระดับชั้นอื่น ๆ

3. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น เจตคติในการเรียน ความคงทนในการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *ภาษาไทยสาระที่ควรรู้: คู่มือการเรียนรู้การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชนิษฐา ศรีเจริญ. (2553). *การศึกษาค้นคว้าการใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือเพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- จิรวัดณ์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ. (2556). *การอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2552). *การสอนภาษาไทยขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: เกรท เอ็ดดูเคชั่น.
- ทศนา แหมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวกัทร สมานพันธ์. (2555). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือและเพลง เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- นฤมล จิตตะรัตน์. (2552). *ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจแบบ เอ อาร์ ซี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี).
- พรรณณา เพิ่มพูล. (2549). *ผลการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทย เพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- โรงเรียนแม่ทะพัฒนศึกษา. (2561). *รายงานการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2561*. ลำปาง: โรงเรียนแม่ทะพัฒนศึกษา.
- ละออง ดันดวงศ์. (2551). *ผลการใช้กิจกรรมพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยนิทานพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง).

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). คู่มือการเรียนรู้การสอนภาษาไทยสร้างเด็กไทยให้อ่านเก่ง อ่านเร็วระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2554). แนวทางการพัฒนาและประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สนิท สัตยภาส. (2556). การสอนภาษาไทยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- สุดารัตน์ ทองแก้ว. (2559). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยการใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้พูดภาษาอื่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี).
- สุพัตรา มูลละออง. (2557). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การอ่านกลวิธีแบบร่วมมือและเทคนิคแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- สุภาภักดิ์ อภัยจิต. (2550). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เพื่อเพิ่มความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- สุวิทย์ มูลคำ. (2551). การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: อี เค บุ๊คส์.
- อมรวดี พระนุรักษ์. (2558). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีคิว เอ อาร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้พูดภาษาอื่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี).
- อาภาภรณ์ รอดทอง. (2556). ผลการอ่านโดยใช้ความสัมพันธ์ระหว่างคำถามและคำตอบ (QAR) และกลยุทธ์การอ่านที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- หนึ่งฤทัย วามตา. (2554). การใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือร่วมกับสื่อสภาพจริง เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

- Okebukola, F. & Owolabi, T. (2007). The Efficacy of Question–Answer–Relationships (QAR) on students' Achievement and Conceptual Change in Science. *The International Journal of Learning*, 14(5), 1733–178.
- Klingner, J. K., & Vaughn, S. (1998). Using Collaborative Strategic Reading. *The council for Exceptional Children*, 30(6), 32–37. Retrived from <http://www.eric.ed.gov>
- Raphael, T. E., & AU, K. H. (2005). QAR: Enhancing comprehension and test taking across grades and content areas. *The Reading Teacher*, 59, 206–221.

